

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในหมวดที่ 5 การบริหารและการจัดการศึกษา ได้กำหนดอำนาจหน้าที่การบริหารและจัดการ การศึกษาของรัฐการบริหารและจัดการการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงการบริหาร และจัดการศึกษาของเอกชน และในการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 – 2561) มีกรอบแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ ได้แก่ 1) การกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาให้สถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษา 2) พัฒนาระบบบริหารจัดการตามหลัก ธรรมมาภิบาลให้มีความโปร่งใสเป็นธรรมและมีระบบการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ 3) พัฒนาการ บริหารจัดการ เพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาอย่างมีคุณภาพ 4) พัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อส่งเสริม สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนภาคเอกชนและทุกภาคส่วน ในการจัดการศึกษาและสนับสนุน การศึกษาและเรียนรู้ให้ มากขึ้น และ 5) พัฒนาระบบบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษาให้มี ประสิทธิภาพ จากผลการพัฒนาการศึกษาที่ผ่านมา ในด้านเพิ่มประสิทธิภาพการบริหาร และการจัด การศึกษาการส่งเสริมการมีส่วนร่วมและการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาจาก ส่วนกลางสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา แม้จะได้มีการออกกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาแล้ว แต่หน่วยปฏิบัติยังไม่มีอิสระและ ความคล่องตัวในการบริหารงานและจัดการศึกษาเท่าที่ควร ส่วนการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พบว่ามีการถ่ายโอนสถานศึกษาไปองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นแล้ว 381 แห่ง การจัดการศึกษา ของเอกชนยังไม่มี การขยายตัวเท่าที่ควร เนื่องจากนโยบายขยายโอกาสทางการศึกษาของรัฐมี ผลกระทบต่อการรับนักเรียน/นักศึกษาของสถานศึกษาเอกชน ส่วนสถานประกอบการและสถาบัน ต่าง ๆ มีส่วนร่วมจัดการศึกษาเพิ่มขึ้น แต่ยังมีสัดส่วนน้อยมาก อีกทั้งขาดแรงจูงใจให้ทุกภาคส่วน เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาและระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานปลัดกระทรวง. 2555 : 10)

การพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ เช่น ด้านการ บริหารจัดการ งานอาคารสถานที่ การจัดรูปแบบการเรียนการสอน การจัดการสื่อการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ และสิ่งที่สำคัญที่สุดคือ บุคลากรในโรงเรียน ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและ บุคลากรทางการศึกษา ซึ่งสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนา เนื่องจากบุคคลเหล่านี้ เป็นกลไกสำคัญใน การดำเนินงานทุกอย่างภายในโรงเรียน เพื่อให้โรงเรียนสามารถทำหน้าที่ได้อย่างราบรื่นและมี

ประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและประเทศชาติ คุณภาพ การศึกษาขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพและประสิทธิผลของบุคลากรทุกคนในโรงเรียนนั้น ๆ เป็นสำคัญ ดังนั้นผู้บริหาร จึงต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรของตน พยายามสร้างความพอใจความ ผูกพัน สร้างและตระหนักในการรับผิดชอบในหน้าที่ที่ตนได้รับอย่างเต็มความสามารถ และการที่จะ พัฒนาสถานศึกษาให้มีความก้าวหน้าในด้านงานอาคารสถานที่ การจัดการเรียนการสอน คุณภาพ ของนักเรียน จำเป็นต้องใช้งบประมาณที่สูงและการจัดงบประมาณที่มีคุณภาพ ซึ่งงบประมาณ ดังกล่าว สถานศึกษาได้รับการจัดสรรจากภาครัฐค่อนข้างมีจำนวนจำกัดไม่เพียงพอ ต่อการนำมา ใช้ในการบริหารและพัฒนา จึงจำเป็นต้องหารายได้จากส่วนอื่นเข้ามาเพิ่มอีกเพื่อพัฒนาสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การให้ชุมชนหรือหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมใน การพัฒนาสถานศึกษา จึงเป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะทำให้สถานศึกษาได้รับการพัฒนา ทั้งนี้เพื่อการศึกษา พัฒนาคุณภาพของคน ให้มีความสามารถพัฒนาประเทศให้ทัดเทียมอารยประเทศ แต่จะอย่างไร ที่จะให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและทุ่มเทแรงกายและทรัพย์สสินในการพัฒนา โรงเรียนอย่างเต็มที่ ภารกิจที่สำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องบริหารโรงเรียน ให้เกิดประสิทธิผล ตามเจตนารมณ์และเป้าหมายของนโยบายการศึกษา ตามขอบข่ายภารกิจจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยแบ่งงานออกเป็น 4 งานหลัก คือ 1) งานบริหารวิชาการ 2) งานบริหารงบประมาณ 3) งานบริหารบุคคล 4) งานบริหารทั่วไป (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 32-33)

การที่จะบรรลุเป้าประสงค์ตามขอบข่ายภารกิจ การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำเป็น ต้องมีปัจจัยหลายอย่างประกอบกัน โดยเฉพาะปัจจัยด้านงบประมาณ ซึ่งตามที่จัดสรรมีน้อย ไม่เพียงพอในการดำเนินการ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ. 2545 หมวดที่ 8 ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา (มาตรา 58) จึงได้ระบุว่า ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน ทั้งจากรัฐ องค์กร ปกครองท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชนเอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่น และต่างประเทศมาใช้จัดการศึกษาดังนี้ (1) ให้รัฐและ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยอาจจัดเก็บภาษีเพื่อการศึกษาได้ตาม ความเหมาะสม ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด (2) ให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และการสถาบันสังคมอื่น ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัด การศึกษา บริจาคทรัพย์สินและทรัพยากรอื่นให้แก่สถานศึกษา และมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่าย ทางการศึกษาตามความเหมาะสมและความจำเป็น ทั้งนี้ ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมและให้แรงจูงใจในการระดมทรัพยากรดังกล่าว โดยการสนับสนุน การอุดหนุนและการใช้

มาตรการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษี ตามความเหมาะสมและความจำเป็น ทั้งนี้ให้เป็นไปตาม
ที่กฎหมายกำหนด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2549 : 16-17)

จากสภาพปัจจุบัน ระบบการศึกษาไทยกำลังประสบปัญหาท้าทายสำคัญประการหนึ่ง
คือ มีโรงเรียนขนาดเล็กจำนวนมากและมีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี เนื่องจากประชากรวัยเรียนมีจำนวน
ลดลง และความนิยมของผู้ปกครองที่ต้องการส่งบุตรหลานไปเรียนในเมือง ปัจจุบันโรงเรียนขนาดเล็ก
มีจำนวนมาก ถึง 14,397 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 45.82 ของจำนวนโรงเรียนทั้งหมด (ข้อมูล 10
มิถุนายน 2553) การมีโรงเรียนขนาดเล็กจำนวนมากดังกล่าว ทำให้การจัดการศึกษาไม่สามารถ
สะท้อนคุณภาพและประสิทธิภาพ ได้เพียงพอ กล่าวคือ เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างไม่คุ้มค่า มีข้อจำกัด
ด้านการใช้ครูหรือไม่สามารถจัดครูได้ครบชั้น และขาดแคลนสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ส่งผลให้
คุณภาพการศึกษาจึงลดลงอย่างต่อเนื่อง

ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554 : 3-5) ได้ศึกษาสภาพปัญหา
ของโรงเรียน ขนาดเล็กที่ผ่านมาพบว่า โรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่ประสบปัญหาคล้ายคลึงกันใน
4 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านความพร้อมทางปัจจัยของโรงเรียน
และด้าน การมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนซึ่งในแต่ละด้าน มีปัญหาหลายประการ ดังนี้ ประการ
แรก ปัญหาด้านการบริหารจัดการการจัดการศึกษาในอดีต รัฐบาลมุ่งเน้นการจัดตั้งโรงเรียนให้
ครอบคลุมทุกพื้นที่ที่มีประชากรอาศัยอยู่ เพื่อการขยายโอกาสทางการศึกษา ให้นักเรียนทุกคนได้เข้า
เรียน แต่ในปัจจุบันความจำเป็นอย่างยิ่งดังกล่าวได้ลดลง ประกอบกับประชากรมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง
ดังที่ได้กล่าวมาแล้วตั้งแต่ตอนต้น ดังนั้น จึงทำให้มีโรงเรียนขนาดเล็กจำนวนมาก ซึ่งโรงเรียนดังกล่าว
มีอัตราส่วนครูต่อนักเรียน นักเรียนต่อห้องเรียนต่ำกว่ามาตรฐาน ค่าใช้จ่ายต่อนักเรียน 1 คน สูงกว่า
โรงเรียนขนาดอื่น ๆ นอกจากนี้ ยังมีโรงเรียนขนาดเล็กอีกจำนวน หนึ่งในที่อยู่ในพื้นที่ที่มีลักษณะพิเศษ
เช่น พื้นที่ห่างไกลความเจริญ พื้นที่บนภูเขาสูง บนเกาะ ชายขอบของประเทศ เป็นต้น ซึ่งนักเรียน
ในโรงเรียนลักษณะดังกล่าว มีปัญหาในการเดินทางไปเรียน ทั้งโรงเรียนยังขาดแคลนวัสดุ อุปกรณ์
ผู้อำนวยการโรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่ ยังขาดทักษะในการบริหารจัดการโรงเรียน ซึ่งมีบริบทที่ต่าง
ไปจากโรงเรียนขนาดอื่น ๆ ส่งผลให้คุณภาพการจัดการศึกษายังไม่เป็นที่น่าพอใจ ประการที่สอง
ปัญหาด้านการเรียนการสอน ในด้านการเรียนการสอนนั้น พบว่า ครูส่วนใหญ่ขาดทักษะในการจัด
กิจกรรมการเรียนการสอน ในสภาพที่ครูไม่ครบชั้นและนักเรียนมีจำนวนน้อยในแต่ละชั้น ครูสอน
ไม่เต็มเวลาและเต็มความสามารถ เพราะมีภารกิจอื่นที่นอกเหนือจากการเรียนการสอนที่ครูจำนวน
หนึ่งต้องปฏิบัติ ทั้งในสังกัดเดียวกันและจากต่างสังกัด หลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้อาจไม่
สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน สื่อการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้มีจำนวนจำกัด ซึ่งมีสาเหตุ
มาจากโรงเรียนได้รับงบประมาณน้อย ซึ่งในท้ายที่สุดก็ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ
ไปด้วย ประการที่สามปัญหาด้านความพร้อมเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุน ในการจัดสรรงบประมาณให้กับ

โรงเรียนผ่านมาได้ใช้เกณฑ์การจัดสรรหลาย ๆ เกณฑ์ ซึ่งขนาดโรงเรียนก็เป็นเกณฑ์หนึ่งในการจัดสรร เนื่องจากมีการคำนึงถึงประสิทธิภาพในการใช้จ่ายงบประมาณ ดังนั้นจึงทำให้โรงเรียนขนาดเล็กได้รับจัดสรรบุคลากร งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ สิ่งก่อสร้าง เป็นจำนวนน้อย สภาพอาคารเก่า ชำรุดทรุดโทรม เนื่องจากก่อสร้างมาเป็นเวลานาน คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ยังมีไม่เพียงพอ โรงเรียนไม่สามารถระดมทรัพยากรจากผู้ปกครอง ชุมชนได้มากนัก เนื่องจากผู้ปกครองและชุมชนดังกล่าวมีความยากจน สำหรับตัวป้อนด้านนักเรียนนั้น พบว่า นักเรียน ในโรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่ยากจน และประการสุดท้าย ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ที่ผ่านมานั้น ถึงแม้ว่าจะมีตัวแทนของชุมชนและองค์กรต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการการศึกษา ในรูปของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานก็ตาม แต่บทบาทของคณะกรรมการดังกล่าว ยังมีไม่มากนัก และหากกล่าวถึงการประสานงานกับหน่วยงาน องค์กรอื่น ทั้งภาครัฐและเอกชนด้วยแล้ว เกือบจะกล่าวได้ว่ามีน้อยมากหรือไม่มีเลย ในบางพื้นที่ชุมชน ผู้ปกครอง มีฐานะยากจนไม่สามารถส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียนและการเรียนของบุตรหลานได้เท่าที่ควร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต1 มีสภาพเช่นเดียวกับที่กล่าวมาข้างต้น คือ มีโรงเรียนขนาดเล็กทั้งหมด จำนวน 110 โรงเรียน ที่มีความขาดแคลนทรัพยากรทางการศึกษา เพื่อนำมาใช้ในการบริหารจัดการการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กจะมีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการระดมทรัพยากรทางการศึกษาสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กที่มีความขาดแคลนทรัพยากรทางการศึกษา ซึ่งได้แก่ ทรัพยากรด้านเงินทุน หรืองบประมาณ ด้านบุคคล ด้านวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยี ด้านที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และด้านแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต1. 2555 : 32)

โรงเรียนจักรพงษ์บ้านห้วยเทียน เป็นโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต1 ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่อยู่ห่างไกลความเจริญ ห่างจากจังหวัดเลย 74 กิโลเมตรและห่างจากอำเภอปากชม 14 กิโลเมตร มีสภาพภูมิประเทศเป็นภูเขาล้อมรอบเส้นทางคมนาคมยากลำบาก มีจำนวนนักเรียน 26 คน บุคลากรสายบริหาร 1 คน สายผู้สอน 2 คน ลูกจ้างชั่วคราวทำหน้าที่นักการภารโรง 1 คน เปิดการเรียนการสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง 6 บริหารจัดการตามนโยบาย และโครงสร้างการบริหารงานจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต1 ข้อจำกัดของโรงเรียน คือ อัตราการเข้าเรียนคงที่ ไม่ขยายตัว เนื่องจากมีโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนตั้งอยู่ใกล้ห่างกัน 3 กิโลเมตร ผู้ปกครองส่วนหนึ่งนิยมส่งบุตรหลานไปเรียนเพราะมีบุคลากรเพียงพอ และการให้บริการสวัสดิการที่ดี ส่วนที่โรงเรียนจักรพงษ์บ้านห้วยเทียน บุคลากรไม่เพียงพอ ครูไม่ครบชั้น ครู 1 คน รับภาระสอน 3 ระดับ ข้อจำกัดด้านงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรตามรายหัวมีน้อยไม่เพียงพอ

ขาดสื่ออุปกรณ์ เทคโนโลยีที่ช่วยสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ น้ำอุปโภคบริโภค ขาดแคลนในบางฤดูกาล จากที่รัฐบาลมีนโยบายยุบรวม ควบรวมบางชั้น เวียนครูสอน โรงเรียนขนาดเล็กที่มีจำนวนนักเรียนต่ำกว่า 120 คน ให้ใช้ทรัพยากรทางการศึกษาร่วมกัน โดยมุ่งหวังเพื่อการบริหารจัดการโรงเรียนให้มีคุณภาพ แต่โรงเรียนจักรพงษ์บ้านห้วยเทียน ไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากปัญหาอุปสรรคด้านสภาพภูมิประเทศ สภาพเศรษฐกิจของนักเรียน ปัญหาครอบครัว ผู้ปกครองเดินทางไปทำงานต่างถิ่น และมีผู้ปกครองนักเรียนบางส่วนมีความประสงค์จะให้โรงเรียนคงอยู่ ส่วนโอกาสของโรงเรียนคือ มีบริเวณกว้างขวางสามารถบริหารจัดการให้เป็นทุนทรัพย์ได้ ชุมชนให้การสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียนเป็นอย่างดี โดยเฉพาะการร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น เช่น กิจกรรมพัฒนาภูมิประเทศ กิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้นำหมู่บ้าน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเป็นอย่างดี (ฝ่ายบริหารงบประมาณ และแผนงานโรงเรียนจักรพงษ์บ้านห้วยเทียน. 2555 : 4-6)

จากข้อเสนอแนะจากสำนักงานประเมินรับรองคุณภาพการศึกษาการประเมินภายนอกรอบสอง ควรวางแผนโดยไม่ยึดระบบการสั่งการจากหน่วยงานต้นสังกัดมากนัก เนื่องจากบุคลากรที่มีอยู่จำกัด แต่ต้องมีภาระงานนอกเหนือจากการสอน ทำให้ขาดการเตรียมการจัดการเรียนการสอน เช่น ระบบการวางโครงสร้างควรวางเท่าที่จำเป็น และเน้นงานการสอนมากกว่างานด้านเอกสาร นอกจากนี้ควรเลือกจัดกิจกรรมบางกิจกรรมที่เหมาะสมกับจำนวนผู้เรียนและท้องถิ่น ตัดโครงการที่ไม่จำเป็นและเพิ่มกิจกรรมที่สามารถดำเนินงานกับผู้เรียนได้อย่างแท้จริง นอกจากนี้ควรมีการให้ความรู้ ในเรื่องการจัดการสอนแบบช่วงชั้นต่อครูผู้สอน อันเนื่องมาจากข้อจำกัดของจำนวนครูและนักเรียน ควรลดภาระงานธุรการและผู้บริหารสามารถช่วยสอนในบางวิชาเพื่อแบ่งเบาภาระสอน และควรขอความร่วมมือจากกรรมการสถานศึกษา จัดหาอัตราจ้างช่วยสอนหรือช่วยแบ่งเบาภาระเอกสารให้น้อยลง เพื่อครูจะได้เตรียมการสอนได้เต็มที่ อีกทั้งควรพัฒนาครูให้มีความรู้เรื่องการจัดการเรียนแบบช่วงชั้น เพิ่มเติมการสอนให้หลากหลาย รวมทั้งมีการเรียนรู้จากสภาพจริงมากกว่าการเรียนรู้จากแบบเรียนอย่างเดียว (ฝ่ายบริหารงบประมาณและแผนงานโรงเรียนจักรพงษ์บ้านห้วยเทียน. 2555 : 10)

สถานการณ์ในปัจจุบัน ปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมที่ส่งผลให้ประเทศไทยประสบกับภาวะวิกฤตหลายด้านและส่งผลกระทบต่อสังคม ชุมชน และองค์กรต่าง ๆ ทำให้สังคมต้องปรับตัวรับกับสถานการณ์ องค์กรต่าง ๆ ต้องพัฒนาให้สอดคล้อง เหมาะสมกับสถานการณ์ โดยพิจารณาจากทุนต่าง ๆ ที่มีอยู่ในองค์กร แนวคิดเกี่ยวกับทุนที่นำมาใช้ในการพัฒนาชุมชน สังคม ซึ่งเป็นที่ยอมรับขององค์กรพัฒนาระหว่างประเทศต่าง ๆ เช่น ธนาคารโลก ก็คือ แนวคิดทุนทางสังคม ซึ่ง Hanifan (1920 : 254) เป็นผู้ใช้ คำว่า ทุนทางสังคมเป็นครั้งแรกในงานเขียน Rural School Community Centers ซึ่งได้กล่าวถึงสิ่งต่าง ๆ ที่สามารถพบได้ในชีวิตประจำวันของคน เช่น การสร้างภาพลักษณ์ที่ดี (Good Will) การสร้างมิตรภาพ (Yellow ship) ความเห็นอกเห็นใจ (Synaptic) และการติดต่อสัมพันธ์กันใน

สังคมระหว่างบุคคลหรือครอบครัวที่ทำให้เกิดหน่วยทางสังคม ซึ่ง Hanifan ได้มองว่าเป็นทุนสังคมที่สะสมกันมาเช่นเดียวกับองค์กรทางธุรกิจสะสมทุน Hirschman (1980 : 54) เปรียบทุนทางสังคมว่าเป็นเสมือนกับทรัพยากรทางศีลธรรม (Moral Resources) และเป็นทรัพยากรที่ไม่มีวันหมด และทรัพยากรดังกล่าวจะไม่มีประโยชน์ใดเลยถ้าไม่ถูกนำมาใช้ ซึ่งต่างจากทุนทางกายภาพ (Physical Capital) และทุนอื่น ๆ ที่เคยมีมา เพราะทุนเหล่านั้นจะหมดลงเมื่อนำมาใช้ จึงเปรียบทุนทางสังคมว่าเป็นสินค้าสาธารณะ (Public Goods) ดังเช่น อากาศที่สะอาด ความปลอดภัยบนท้องถนน แต่ทุนทางสังคมมีลักษณะพิเศษที่เกิดโดยภาคเอกชน และต้องมาจากกิจกรรมทางสังคมที่ประกอบด้วย ความผูกพัน จารีตประเพณี ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ซึ่งเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อมและสังคมที่แตกต่างกัน ซึ่งพบว่าธนาคารโลกก็นำคำว่าทุนทางสังคมไปใช้อย่างกว้างขวาง ในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ และพัฒนาสังคม รวมถึงการจัดการที่เป็นแนวทางการพัฒนาองค์กร ธนาคารโลกได้กล่าวถึงทุนทางสังคมและการนำแนวคิดทุนทางสังคมมาใช้ในรูปแบบของทุนประเภทหนึ่ง ที่จำเป็นสำหรับการพัฒนา โดยมุ่งแสวงหาคำตอบว่าอะไรเป็นทุนทางสังคมและจะอย่างไรที่จะพัฒนาให้เกิดความยั่งยืนต่อประเทศและชุมชน ซึ่งเป็นแนวคิดที่ก่อให้เกิดการสร้างองค์กรที่เป็นประโยชน์ และ Fukuyama (1999 : 44) ได้นิยามทุนสังคมว่าเป็นรูปธรรมของขนบธรรมเนียมที่ไม่เป็นทางการสามารถสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือระหว่างบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ตั้งแต่เรื่องง่ายไปจนถึงเรื่องที่สลับซับซ้อนหรือแสดงความไว้นใจเชื่อใจ ความเป็นเครือข่าย ความเป็นประชาสังคม หรือปรากฏการณ์ใด ๆ ในลักษณะเดียวกัน ซึ่งเป็นเสมือนสิ่งที่เป็นผลมาจากทุนทางสังคมมากกว่า เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดทุนทางสังคมด้วยตัวของมันเอง มีผลงานทางทุนสังคมในด้านการดูแลรักษาและพัฒนาราชการ และมีการนำเรื่องทุนทางสังคมไปใช้ในทางบริหารธุรกิจ

ทุนทางสังคม จึงเป็นทุนในการพัฒนาองค์กรทุนหนึ่ง ที่สามารถนำมาปรับใช้ ในการพัฒนาการศึกษาของ โรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต1 ให้สามารถปรับปรุงและพัฒนาองค์กรให้เกิดการเจริญก้าวหน้าของส่วนงานต่าง ๆ ภายในองค์กร ตลอดจนเพื่อพัฒนาให้สามารถปรับองค์กรให้เข้ากันอย่างเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมภายนอกที่เปลี่ยนไป ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต ซึ่งผลของการวิจัย สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลส่วนหนึ่งที่ทำให้เป็นประโยชน์ ต่อการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กต่อไป

ดังนั้นผู้วิจัย จึงได้ศึกษาบริบท การดำเนินงานระดมทุนทางสังคมเพื่อพัฒนาการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศประกอบกัน เพื่อสร้างรูปแบบการระดมทุนทางสังคมเพื่อพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก และเลือกโรงเรียนจักรพงษ์บ้านห้วยเทียนเป็นสถานที่ในการดำเนินการวิจัย ยึดหลักที่มีความเป็นไปได้ ได้รับการยอมรับ และมีความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยมุ่งให้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการระดมทุนทางสังคม เพื่อพัฒนาการศึกษา ในสถานศึกษาที่มีบริบทใกล้เคียงต่อไป

คำถามการวิจัย

1. รูปแบบการระดมทุนทางสังคมเพื่อพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ควรมียุทธศาสตร์ประกอบอะไรบ้าง
2. องค์ประกอบรูปแบบการระดมทุนทางสังคมเพื่อพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่มีความเป็นไปได้ ได้รับการยอมรับและเหมาะสมกับบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ควรมีลักษณะอย่างไร
3. ความพึงพอใจในการใช้รูปแบบการระดมทุนทางสังคมเพื่อพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างรูปแบบการระดมทุนทางสังคมเพื่อพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ให้เหมาะสมกับบริบทและประสบผลสำเร็จ
2. เพื่อยืนยันรูปแบบการระดมทุนทางสังคมเพื่อพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจ การใช้รูปแบบการระดมทุนทางสังคมเพื่อพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research : AR) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยเพื่อสร้างรูปแบบการระดมทุนทางสังคมเพื่อพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ดังนี้

ระยะที่ 1 การสร้างรูปแบบการระดมทุนทางสังคมเพื่อพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

1. ศึกษารูปแบบการระดมทุนทางสังคมเพื่อพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนพหุกรณีศึกษา ที่มีแนวปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice) ด้านการระดมทุนทางสังคม จากโรงเรียนขนาดเล็ก กลาง

และใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต1 โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure interview)

กลุ่มเป้าหมายได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาจากโรงเรียนพหุกรณีศึกษาจากโรงเรียนขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ ที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ด้านการระดมทุนทางสังคม จำนวน 3 ท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิ 6 ท่าน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง โดยมีเกณฑ์ ดังนี้ เป็นผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหรือรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่มีความรู้ความสามารถด้านการบริหารการศึกษา มีวุฒิทางการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท จำนวน 3 ท่าน เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านเศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์ มีวุฒิทางการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท จำนวน 3 ท่าน ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้ความสามารถด้านการระดมทุนทางสังคมมีวุฒิทางการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท จำนวน 3 ท่าน

2. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดหรือตัวแปรที่จะทำการวิจัย และนำสาระสำคัญไปใช้ในการสร้างรูปแบบฉบับร่าง เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

2.1 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 หลักการระดมทุนทางสังคม

2.3 การบริหารจัดการ/กระบวนการระดมทุนทางสังคม

2.4 แผนการระดมทุนทางสังคม

2.5 กิจกรรมการระดมทุนทางสังคม

2.6 ภาวะผู้นำการระดมทุนทางสังคม

3. นำร่างรูปแบบไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา สถิติ การวัดและประเมินผล โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน โดยกำหนดเกณฑ์การเลือกดังนี้

3.1 ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ทางด้านการบริหารการศึกษา และมีวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโท

3.2 ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ทางด้านการวิจัยหรือการวัดผล ประเมินผล และมีวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโท

3.3 ผู้บริหารโรงเรียน หรือผู้บริหารการศึกษา ที่มีความรู้ ความสามารถ ด้านการระดมทุนทางสังคมเพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษา

3.4 ผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านเศรษฐศาสตร์ และมีวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโท

3.5 ผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านรัฐศาสตร์ หรือรัฐประศาสนศาสตร์และมีวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโท

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure interview)

5. ระยะเวลาในการทำวิจัย เดือนธันวาคม 2556

ระยะที่ 2 การยืนยันรูปแบบการระดมทุนทางสังคมเพื่อพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต1 โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

1. เนื้อหาในการวิจัย

ร่างรูปแบบการระดมทุนทางสังคมเพื่อพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต1

2. ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ครูและผู้บริหาร จากโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต1 จำนวน 110 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 110 คน ตัวแทนครู จำนวน 220 คน ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 110 คน รวมทั้งหมด 440 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสอบถามความเป็นไปได้ของรูปแบบการระดมทุนทางสังคมเพื่อพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต1

4. ระยะเวลาในการวิจัย เดือน ธันวาคม 2556

ระยะที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบ นำรูปแบบไปใช้ในโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ โรงเรียนจักรพงษ์บ้านห้วยเทียน โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต1 โดยใช้การวิจัย เชิงปฏิบัติการ (Action Research : AR) ประเมินความพึงพอใจ การใช้รูปแบบการระดมทุนทางสังคมเพื่อพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต1

1. เนื้อหาในการวิจัย

รูปแบบการระดมทุนทางสังคมเพื่อพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต1

2. กลุ่มเป้าหมาย

2.1 กลุ่มเป้าหมายสำหรับการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research : AR) ได้แก่ โรงเรียนจักรพงษ์บ้านห้วยเทียน โดยมีเกณฑ์การเลือกดังนี้

2.1.1 เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต1 และมีความสมัครใจเข้าร่วมการวิจัย

2.1.2 เป็นโรงเรียนที่ผู้วิจัยสามารถประสานงานกับครู คณะกรรมการสถานศึกษา บุคลากรและมีความเป็นกัลยาณมิตรซึ่งกันและกันเป็นอย่างดี

2.2 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการประเมินความพึงพอใจการใช้รูปแบบการระดมทุนทางสังคม จำนวน 17 คน กำหนดเกณฑ์การเลือกดังนี้

2.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเป้าหมายในการวิจัย จำนวน 1 คน

2.2.2 ครูภูมิปัญญา/ปราชญ์ชาวบ้าน โรงเรียนเป้าหมายในการวิจัย จำนวน 7 คน

2.2.3 ครู โรงเรียนกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย จำนวน 2 คน

2.2.4 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนเป้าหมายในการวิจัย จำนวน 7 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย รูปแบบการระดมทุนทางสังคมเพื่อพัฒนาการศึกษาของ โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต1 และแบบประเมินความพึงพอใจ

4. สถานที่ที่ใช้ โรงเรียนจักรพงษ์บ้านห้วยเทียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต1

5. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย กุมภาพันธ์ 2557 ถึง ตุลาคม 2557

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันและสามารถสื่อสารแนวความคิดได้ถูกต้องตามความมุ่งหมายของการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ทุนทางสังคม หมายถึง ทรัพยากรที่ชุมชนสร้างขึ้น โดยเกิดจากความสัมพันธ์ทางสังคม ซึ่งเอื้ออำนวยการดำเนินงานของชุมชนให้เป็นไปได้ด้วยความสะดวก และเกื้อกูลให้เกิดการจัดการความรู้ยังผลให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้

2. รูปแบบการระดมทุนทางสังคมเพื่อพัฒนาการศึกษา หมายถึง รูปแบบการจัดดำเนินงานและกิจกรรมของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต1 ที่มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ เพื่อระดมทุนทางสังคมให้กับโรงเรียนขนาดเล็ก ทั้งในรูปตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน รูปแบบการระดมทุนทางสังคมเพื่อพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต1 ประกอบด้วย หลักการ การบริหารจัดการ/กระบวนการ แผนการ กิจกรรมและภาวะผู้นำ ที่ได้จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัย ข้อมูลจากโรงเรียนพหุกรณีศึกษาและจากความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ

3. ผู้ช่วยผู้วิจัย หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาหรือบุคลากร ที่ผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจงจากผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ทางด้านการสอน บริหารการศึกษา การวิจัย การระดมทุนเพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษาสามารถให้ความร่วมมือช่วยเหลือ ร่วมทำงาน ประสานงาน ในขั้นตอนการวิจัยทุกขั้นตอน ซึ่งผู้วิจัยสามารถประสานงานได้สะดวกและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ในการดำเนินการวิจัย

4. โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต1 หมายถึง สถานศึกษาของรัฐที่มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ที่มีจำนวนนักเรียนต่ำกว่า 120 ลงมา จำนวน 110 โรงเรียน

5. โรงเรียนจักรพงษ์บ้านห้วยเทียน หมายถึง โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต1 ที่ใช้เป็นกลุ่มเป้าหมายในการใช้รูปแบบการระดมทุนทางสังคมเพื่อพัฒนาการศึกษา โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ

6. ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับคุณภาพที่บ่งบอกถึงทัศนคติ ความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีต่อรูปแบบการระดมทุนทางสังคมเพื่อพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

7. ความเป็นไปได้ หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อรูปแบบการระดมทุนทางสังคมเพื่อพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต1 ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงตามบริบทของโรงเรียนขนาดเล็ก

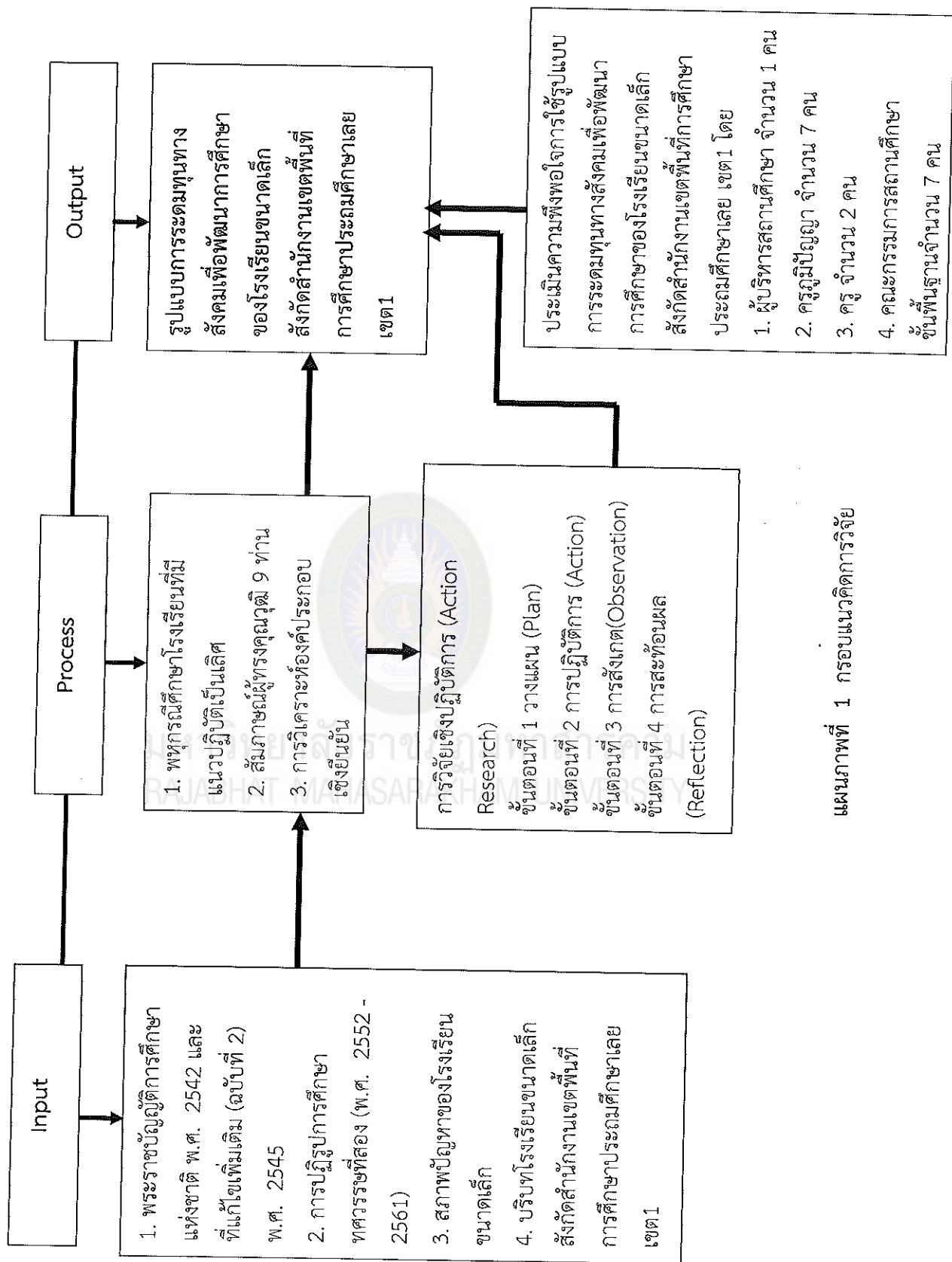
กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการระดมทุนทางสังคมเพื่อพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งของไทยและต่างประเทศ ซึ่งประกอบด้วยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (สำนักงานปลัดกระทรวง. 2555 : 10) การปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 - 2561) (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 32-33) สภาพปัญหาของโรงเรียนขนาดเล็ก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2554 : 3-5) บริบทโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต1 (กลุ่มอำนวยการ. 2555 : 6-9) และเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ใช้ทฤษฎีเชิงระบบ (System theory) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างเป็นรูปแบบที่เหมาะสมและเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ

โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) Maclsaac (1996 : 174 ; อ้างถึงในนางลักษณ
วิรัชชัย. 2548 : 8) ซึ่งสามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้รูปแบบการระดมทุนทางสังคมเพื่อพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต1 ที่เหมาะสมนำไปใช้ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต1 ทำให้โรงเรียนได้รับสนับสนุนจากชุมชน องค์กรหน่วยงานอื่นเพิ่มขึ้น สามารถนำทุนที่ได้รับจากการระดม มาใช้ในการบริหารจัดการการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียน
2. โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต1 เป็นแบบอย่างให้กับสถานศึกษาระดับอื่น ๆ ไปปรับใช้ตามบริบทของแต่ละโรงเรียนให้เหมาะสม และสามารถเป็นเครือข่ายร่วมกันในการระดมทุนทางสังคมเพื่อพัฒนาการศึกษา
3. ผลจากการใช้รูปแบบการระดมทุนทางสังคมเพื่อพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต1 เกิดประโยชน์ต่อเขตพื้นที่การศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัด เนื่องจากได้ข้อมูลข้อเท็จจริงพื้นฐาน ในการส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษามีความสำเร็จในการระดมทุนทางสังคมเพื่อพัฒนาการศึกษา เพื่อนำมาใช้ในการบริหารจัดการการศึกษาให้สถานศึกษามีคุณภาพ ทำให้ชุมชนเชื่อมั่นในการรักษาโรงเรียนขนาดเล็กให้คงอยู่ และเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานระดับนโยบาย